

Dokument nr. 17.

(1996–97)

**Årsmelding for 1996 fra Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-,
overvåkings- og sikkerhetstjeneste.**

Dokument nr. 17.

(1996–97)

Årsmelding for 1996 fra Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste.

Til Stortinget.

UTVALGETS OPPRETTELSE

Ved behandlingen av St.meld. nr. 39 (1992-93) besluttet Stortinget 18. juni 1993 at det skulle opprettes et stortingsvalgt kontrollutvalg til å føre kontroll ikke bare med overvåkings- og sikkerhetstjenesten, men også med Forsvarets etterretningstjeneste. I den forbindelse ble det besluttet at regjeringen - i samråd med Stortingets presidentskap - skulle oppnevne en kommisjon til «å utrede og klargjøre de spørsmål som etableringen av et slikt felles kontrollutvalg reiser, herunder instruks og eventuelle avgrensninger av tjenesten og forholdet mellom regjering og Storting». Denne kommisjon («Skauge-kommisjonen») ble oppnevnt ved kgl. resolusjon av 24. september 1993 og avga sin innstilling 7. februar 1994 (NOU 1994:4).

På grunnlag av kommisjonsinnstillingen ble det ved lov nr. 7 av 3. februar 1995 om kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste bestemt at Stortinget velger et utvalg til å kontrollere etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste som utføres av den offentlige forvaltning eller under styring av eller på oppdrag fra denne. Loven gir regler om utvalgets arbeidsoppgaver, formålet med kontrollvirksomheten og regler om utvalgets gjennomføring av kontrollen og den myndighet utvalget har når det gjelder tilgang til arkiver og retten til å kreve opplysninger. Loven delegerer til Stortinget å gi en alminnelig instruks om virksomheten, samt bestemmelser om utvalgets sammensetning, funksjonsperiode og sekretariat. Slik instruks ble gitt ved Stortingets vedtak av 30. mai 1995.

Politiets overvåkingstjeneste og Forsvarets sikkerhetstjeneste har vært undergitt kontroll av det tidligere regjeringsoppnevnte kontrollutvalg siden 1973. Forsvarets etterretningstjeneste har imidlertid ikke vært gjenstand for ekstern kontroll.

Da det nåværende kontrollutvalg begynte sin virksomhet, var det første gang siden 1973 at et helt

nytt utvalg sto overfor oppgaver som ingen av medlemmene hadde tidligere erfaring fra. Utvalgets medlemmer ble oppnevnt 26. mars 1996 og hadde sine første møter 9. og 10. april. På forhånd hadde utvalgets leder sammen med sekretæren hatt orienterende møter med lederen av det tidligere kontrollutvalg, h.r.advokat Stenberg-Nilsen, og med sjefene for de tjenester som skal omfattes av kontrollen. Man fikk derved verdifull informasjon om de mest sentrale oppgaver utvalget ville stå overfor.

UTVALGETS SENTRALE GJØREMÅL

Utvalget skal føre regelmessig tilsyn med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste som utføres i den offentlige forvaltning. Det skal kontrolleres at virksomheten holdes innen rammen av gjeldende regler og at det ikke øves urett mot noen eller nyttes mer inngripende midler enn det som forholdene gjør nødvendig. Dessuten skal utvalget undersøke alle klager fra organisasjoner og enkeltpersoner og kan av eget tiltak ta opp alle forhold som det finner grunn til å behandle. Utvalget kan også gi forslag til forbedringer i «administrative og organisatoriske ordninger og rutiner».

Det er erkjent både i Skauge-kommisjonens innstilling (NOU 1994:4) og ved Stortingets behandling av loven at kontrollbehovet ikke er like stort for alle tre tjenester. Dette må føre til at kontrollen blir noe forskjelligartet og ikke like omfattende på alle tre områder.

Utvalget skal innen 1. april hvert år gi melding til Stortinget om sin virksomhet i det foregående år. Når det er avdekket forhold som Stortinget straks bør kjenne til, kan det også avgis en særskilt melding uten å avvente avgivelsen av årsmeldingen.

Utvalget er gitt kjæremålsadgang overfor rettslige kjennelser og beslutninger om straffeprosessuelle inngrep (telefonkontroll o.l.) for derved å kunne få

avgjørelsen overprøvet av høyere rettsinstans. Denne regel er ny og eksisterte ikke i regelverket for det tidligere (regjeringsoppnevnte) kontrollutvalg. Den nye regelen understreker at det tilligger kontrollutvalget å føre en strengere kontroll med premissene for rettens beslutninger, ikke bare en rent formell kontroll av at det foreligger en rettslig avgjørelse som tillater telefonavlytting.

Det er viktig å være oppmerksom på at utvalget «bare» skal kontrollere og ikke har noen instruksjonsmyndighet overfor de tjenester som skal kontrolleres. Heller ikke skal utvalget innlate seg i «konsultasjoner» med de kontrollerte instanser, jfr. lovens § 2 i.f.

UTVALGETS SAMMENSETNING

Stortinget valgte i møte 26. mars 1996 følgende medlemmer til utvalget:

Per N. Hagen, Tynset, leder
 Rikard Olsvik, Rindal, nestleder
 Aud Inger Aure, Kristiansund N
 John G. Bernander, Kristiansand S
 Elsa Eriksen, Finnsnes,
 Helga Hernes, Oslo
 Stein Ørnhoi, Tvedestrand

Ved Stortingets vedtak av henholdsvis 13. og 21. juni 1996 ble John G. Bernander og Helga Hernes etter søknad løst fra sine verv på grunn av vanskeligheter med å kombinere arbeidet i utvalget med ordinært yrke. I deres sted ble henholdsvis Svein Grønnern, Oslo, og Oddrunn Pettersen, Kirkenes, valgt som nye medlemmer av utvalget.

Tidligere stortingsdirektør Erik Mo har fungert som utvalgets sekretær frem til 31. desember 1996. Seksjonsleder Bjørn Y. Skantz har gjort tjeneste som assisterende sekretær. Særskilt bistand til de rent kontormessige gjøremål har utvalget ikke hatt til rådighet. Fra 1. mars 1997 vil sekretærtjenesten bli utført av en assisterende kontorsjef hos Stortingets ombudsmann, og sekretariatet vil bli forsterket med en konsulent til å ivareta de rent kontormessige gjøremål.

UTVALGETS VIRKSOMHET I 1996

Utvalget holdt, som nevnt, sine første møter 9. og 10. april. Disse møter konsentrerte seg om gjennomgang av reglene om utvalgets oppgaver. Dessuten ble det gitt orienteringer fra de respektive sjefer for henholdsvis etterretningstjenesten, overvåkingstjenesten og sikkerhetstjenesten. Senere er det avholdt ialt 17 heldagsmøter. Det er avholdt møter med henholdsvis forsvarsministeren og justisministeren i forbindelse med møter/inspeksjoner i de respektive tjenester. I tillegg er det i Overvåkingssentralen holdt 2

heldags inspeksjoner hvor kun 3 medlemmer har deltatt sammen med sekretariatet.

Ytterligere er det foretatt 2 inspeksjonsreiser til regionale institusjoner: Først en reise i tiden 8. - 13. september til Nord-Norge og deretter en reise til Oppland og Hedmark 8. og 9. oktober.

En betydelig del av arbeidet i det første året måtte konsentreres om å få best mulig innsikt i de gjøremål som tilligger de kontrollerte tjenester. Herunder fant utvalget allerede under et av sine første møter at det ville være nyttig å innhente opplysninger fra medlemmene i den granskningskommisjon som ble nedsatt av Stortinget 1. februar 1994 for å granske påstander om ulovlig overvåking av norske borgere («Lund-kommisjonen»), og som hadde avgitt sin rapport 28. mars 1996 (Dok. nr. 15. for 1995-96). Dette møte med h.r. dommer Ketil Lund og to av de øvrige tidligere medlemmer av kommisjonen ble avholdt 26. juni 1996.

Ledelsen i så vel Etterretningstjenesten som Overvåkingstjenesten og Sikkerhetstjenesten har i betydelig grad medvirket til at utvalgets møter har kunnet legges opp slik at medlemmene har fått best mulig informasjon og innføring i tjenestenes virksomhet. Dette vil ha stor betydning for utvalgets mulighet til å kunne gjennomføre en hensiktsmessig og effektiv kontrollprosedyre.

Kontrollutvalgets budsjett for 1996 var kr 2 365 000. Utgiftene ved årets slutt utgjorde kr 1 591 141.

Overvåkingstjenesten

Det er avholdt i alt 8 inspeksjonsmøter i Overvåkingssentralen med påfølgende møter i utvalgets lokaler. Ytterligere er det foretatt 2 inspeksjoner i Overvåkingssentralen med deltagelse av utvalgslederen og to andre medlemmer sammen med sekretariatet.

De løpende aktuelle overvåkingssaker er kontrollert, herunder alle aktuelle telefonavlyttingssaker, hvor det er kontrollert at det foreligger rettslige beslutninger som gir adgang til telefonavlytting. Man har gjennomgått de rettslige beslutninger både formelt og materielt og har ikke funnet grunn til å kritisere disse beslutninger. Det er kontrollert at det ikke er oppkoblet opptakssamband med telefoner som det ikke er gitt avlyttingstillatelse for. Utvalget finner grunn til å bemerke at antallet av telefonavlyttingssaker var relativt lite i forhold til det inntrykk man på forhånd hadde. Det er foretatt stikkprøvekontroll i de såkalte «observasjonssaker» og i dataregistret.

Formelle sider ved de rettslige beslutninger

Utvalget festet seg under de første inspeksjoner ved at det i overvåkingssjefens begjæringer om telefonavlytting ikke var gitt noen vanlig «gjerningsbeskrivelse» som grunnlag for begjæringen bortsett fra en

henvisning til vedlagte politirapporter. Man festet seg også ved at det fra Overvåkingstjenestens side ble fremlagt «utkast» til domstolens beslutning med premisser. Utvalget påtalte dette, bl.a. ved inspeksjoner 4. juni og 6. august 1996. Det ble fra Overvåkingstjenestens side henvist til at det samme forhold var anmerket i Lund-kommisjonens rapport og at man var i ferd med å omlegge rutineene. Ved utvalgets inspeksjon 6. november 1996 ble det konstatert at praksis var endret ved at det fra overvåkingssjefens side i forbindelse med begjæring om samtykke til telefonkontroll var gitt en fyldig gjerningsbeskrivelse som grunnlag for begjæringen, likesom den tidligere praksis med fremleggelse av «utkast» til beslutning var forlatt. Senere har man også sluttet med å holde rettsmøtene i Overvåkingssentralens lokaler.

Innhenting av opplysninger fra tidligere DDR

På grunnlag av en artikkel i «Dagbladet» 24. mai 1996, fant utvalget grunn til å anstille undersøkelser ved sitt inspeksjonsmøte i Overvåkingssentralen 4. juni 1996. Man kom til at det var nødvendig å innhente opplysninger om de tilfeller da det i 1995-96 var tatt kontakt med tysk etterretningstjeneste for å få opplysninger om norske borgere. Det fremgikk av Overvåkingssentralens arkiv at denne saken hadde vært lagt fram for så vel «Lund-kommisjonen» som det tidligere kontrollutvalg, og utvalgets fortsatte undersøkelser ble utsatt inntil man hadde hatt sitt allerede berammede informasjonsmøte med tidligere medlemmer av «Lund-kommisjonen», jfr. foran.

Utvalgets undersøkelser pågikk frem til november 1996. Det ble i møte 5. desember 1996 i medhold av lovens § 8 nr. 2 og instruksens § 13 nr. 2 besluttet å gi særskilt melding til Stortinget om denne saken. Slik melding ble overlevert Stortinget 13. desember 1996 og er trykt som Dokument nr. 16 (1996-97).

«Overskuddsinformasjon»

På grunnlag av observasjoner under gjennomgang av Overvåkingstjenestens arkiv og registre besluttet utvalget i møte 26. juni 1996 å innhente opplysninger fra Overvåkingstjenesten om behandlingen av såkalt «overskuddsinformasjon», særlig i forbindelse med telefonavlytting. Overvåkingssjefen oversendte 20. august 1996 en fyldig oversikt over dette. Den resterende del av året har ikke gitt tid til en tilstrekkelig grundig gjennomgang som vil måtte sammenholdes med Overvåkingstjenestens registre. Arbeidet vil bli fortsatt i 1997. Det er grunn til å se på denne sak i tilknytning til den praksis som følges for Overvåkingstjenestens bistand i den personkontrolltjenesten som foretas i Forsvarets sikkerhetstjeneste, jfr. nedenfor om Sikkerhetstjenesten.

Forholdet til «overordnet påtalemyndighet»

Loven om kontroll med EOS-tjenestene bestemmer i § 1 annet ledd at «kontrollen omfatter ikke overordnet påtalemyndighet». Dette antas å innebære at Utvalget ikke kan kreve opplysninger fra statsadvokat eller riksadvokat selv om disse har truffet beslutninger under etterforskning i saker som hører under Overvåkingstjenesten. Derimot antas det ikke å hindre fullt innsyn i Overvåkingssentralens arkiver og registre selv om det gjelder saker hvor overordnet påtalemyndighet har besluttet bestemte etterforskningsskritt.

Det forekommer selvsagt utøvelse av påtalemyndighet uten at statsadvokat eller riksadvokat er involvert, idet overvåkingssjefen også er et ledd i påtalemyndigheten (dog ikke i den «overordnede» påtalemyndighet). Og de påtalerettslige skritt som er tatt av overvåkingssjefen, har kontrollutvalget selvsagt fullt innsyn i - både i arkiver/dokumenter og med full rett til å kritisere de vurderinger som ligger til grunn.

I den såkalte «DDR-saken», som er omtalt foran og hvor utvalget har avgitt en særskilt melding til Stortinget (Dok. nr. 16 for 1996-97), var forholdet til den overordnede påtalemyndighet særlig aktuelt. I denne forbindelse vil utvalget begrense seg til å peke på at man hadde drevet undersøkelser av saken i hele fire måneder før man fikk opplysninger om at en viss del av de tiltak som ble undersøkt, var besluttet av statsadvokaten.

Utvalget må for fremtiden forutsette at eventuelle beslutninger fattet av statsadvokat eller riksadvokat, må foreligge formelt - og skriftlig - i vedkommende saksdossier («mappe») hos Overvåkingstjenesten. Under kontrollarbeidet vil det være nødvendig for utvalget å ha klarhet i om det er overvåkingssjefen eller statsadvokaten som er ansvarlig for de etterforskningsskritt som er foretatt.

Gradering av dokumenter

Beskyttelsesgradene for dokumenter som ikke må bli kjent for uvedkommende, er fastsatt i sikkerhetsinstruksens § 3, hvor det i siste ledd bestemmes at «det må påses at det ikke brukes høyere beskyttelsesgrad enn strengt nødvendig». Utvalget har i enkelte tilfeller hatt inntrykk av at Overvåkingstjenesten - og også statsadvokaten - har nyttet høyere beskyttelsesgrader enn det strengt nødvendige. Utvalget vil i det fortsatte arbeid drøfte dette med overvåkingssjefen og om nødvendig ta slike tilfeller opp i medhold av sikkerhetsinstruksens § 4 nr. 4 og 5.

Sikkerhetstjenesten

Denne tjeneste er ansvarlig for fysisk og elektronisk sikring, dokumentsikkerhet og personellsikkerhet. For kontrollutvalget er det i første rekke de såkalte «personkontrollsaker» som er av interesse, d.v.s. sa-

ker om klarering og autorisasjon av militært og sivil personell for behandling av graderte opplysninger. Det har vært liten grunn for kontrollutvalget til å gå vesentlig inn på den del av tjenestens gjøremål som omfatter rent fysisk sikring - av dokumenter, lokaler og teknisk utstyr. Det vil for utvalget være av særlig betydning at man konsentrerer seg om forhold som primært har tilknytning til personvernet.

Sikkerhetstjenesten er ansvarlig for klareringer både på militær og sivil side. Et problem er at det i den sivile forvaltning eksisterer hele 147 klareringsmyndigheter i tillegg til 35 som dekker Forsvaret og industrien. Det er utarbeidet nye regler som vil bli satt i verk i nær fremtid og som bl.a. vil redusere antallet av klareringsmyndigheter. FO/S er *klareringsmyndighet* for høyeste gradering (CTS) og *ankeinstans* for alle andre graderinger både på militær og sivil side. Sikkerhetsmessige personopplysninger innhenter FO/S fra Overvåkingssentralen, som meddeler om det er noe å utsette på vedkommende person.

Det er i 1996 avholdt i alt 3 heldags inspeksjonsmøter i Sikkerhetstjenestens ledelse. Utvalget har gjennomgått samtlige ankesaker og har gått nøye inn på de enkelte kriterier for vurderingsgrunnlaget (eksempelvis militærneking, tidligere straffedom, alkoholmisbruk, familietilknytning etc.). Særlige problemer oppstår ofte for personer med familietilknytning til fremmede land. Man vil arbeide videre med de opplysninger som er blitt fremlagt og vil i fortsettelsen foreta en nærmere vurdering. Det synes særlig å være behov for å sammenholde de opplysninger FO/S mottar fra Overvåkingssentralens registre, ikke minst å få fastslått om - og i tilfelle i hvilken utstrekning - «overskuddsinformasjon» benyttes i denne sammenheng.

Det er foretatt inspeksjon i Justisdepartementet og Forsvarsdepartementet i forbindelse med klareringssakene som disse departementene har ansvaret for. Det ble ikke påvist nevneverdige mangler ved saksbehandlingen.

Sikkerhetstjenestens ledelse er meget oppmerksom på de problemer det reiser at klareringsmyndigheten er fordelt på så mange tjenestesteder. For om mulig å oppnå en mer ensartet behandling av klareringssakene, vil Sikkerhetstjenesten arrangere seminarer for militære og sivile klareringsmyndigheter og utvikle et system med «sikkerhetssamtaler» som virkemiddel i klareringsprosessen. Utvalget gir sin fulle tilslutning til en slik fremgangsmåte.

Etterretningstjenesten

Denne tjeneste er prinsipielt rettet mot utlandet. Den er ikke rettet mot den sikkerhetstrussel som norske borgere måtte representere. Det er fremmede militære styrker og installasjoner og bruken av disse som interesserer. Dette innebærer at den vesentlige oppgave for kontrollmyndigheten må være å påse at tje-

nestens ressurser benyttes i samsvar med Forsvarssjefens direktiver.

Som tidligere nevnt har Etterretningstjenesten tidligere ikke vært undergitt noen ekstern kontrollvirksomhet, og kontrollutvalget har ikke hatt noen tidligere praksis å bygge på. Det er nødvendig for utvalget å få solid innsikt i de praktiske sider ved tjenestens virksomhet, herunder en oversikt over de installasjoner som benyttes og måten de benyttes på.

Utvalget har drøftet disse spørsmål inngående med tjenestens ledelse og har allerede fått erfaring for at tjenesten vil medvirke til den orientering som utvalget trenger for å kunne utøve en meningsfylt kontrollvirksomhet.

Det er i 1996 avholdt 3 heldags inspeksjonsmøter i FO/S. Disse inspeksjoner har vesentlig hatt som formål å tilføre utvalgets medlemmer innsikt i praksis og rutiner i forbindelse med tjenestens daglige virksomhet i tillegg til den innsikt utvalget har fått under de befaringer man har hatt i forbindelse med inspeksjonsreisen i Nord-Norge.

Inspeksjonsreiser - regionale institusjoner

Utvalget gjennomførte i tiden 8. - 13. september en reise til Nord-Norge. Herunder inspiserer man Etterretningstjenestens virksomheter i Nord-Norge samt Overvåkingstjenestens virksomhet ved regionpolitikamrene i Sør-Varanger (Kirkenes) og Bodø. Inspeksjonen av Etterretningstjenestens tjenestesteder hadde som primært formål å få kunnskap om den virksomhet som drives i disse områder.

I dagene 8. - 9. oktober gjennomførtes en inspeksjonsreise til Overvåkingstjenestens regionale virksomheter i Oppland og Hedmark. Man inspiserer Åmot lensmannskontor samt politikamrene i Østerdal (Elverum), Gudbrandsdal (Lillehammer) og Hamar. Det ble foretatt gjennomgang av de - relativt få - overvåkingssaker og den virksomhet som den regionale overvåkingstjeneste har på disse steder.

GJENNOMFØRINGEN AV KONTROLL- OPPGAVENE

Allerede ved et av de første møter - 14. mai - tok Utvalget opp spørsmålet om forskjellige praktiske sider ved gjennomføringen av kontrollen. Man drøftet blant annet bestemmelsen i instruksens § 2 om at utvalget er beslutningsdyktig med 5 medlemmer, og at utvalget som hovedregel skal opptre samlet. Det er imidlertid åpnet adgang til at utvalget «kan dele seg under inspeksjon av tjenestesteder eller anlegg».

Hittil har utvalget så langt som mulig operert «samlet», d.v.s. med beslutningsdyktig antall (minst 5 medlemmer). Særlig under inspeksjonene i Overvåkingssentralen har det vist seg at dette ikke rent praktisk er noen rasjonell løsning. Man har oppnådd en mer hensiktsmessig og effektiv prosedyre ved de

inspeksjoner som har vært gjennomført av et mindre antall utvalgsmedlemmer i tillegg til sekretariatet.

Innhentelse av opplysninger

Instruksens § 9 første ledd, annet og tredje punktum, lyder slik:

«Samtaler med forvaltningens personell skal skje i avhørs form når utvalget finner grunn til det eller tjenestemannen ber om det. I saker som kan munne ut i kritikk mot bestemte tjenestemenn, bør avhørs form i alminnelighet nyttes».

Utvalget har hittil ikke funnet det nødvendig å benytte «avhørs form». Særlig når det gjelder undersøkelser i den foran nevnte «DDR-saken» er utvalget imidlertid i etterhånd kommet til at det ville ha vært en fordel om man i enkelte tilfeller hadde benyttet seg av «avhør» istedenfor den mer uformelle innhenting av opplysninger gjennom «samtaler». Med «avhørs form» vil man få større sikkerhet for at de nedtegnede opplysninger er korrekte, og gjennom sin gjennomlesing og vedtagelse av forklaringen vil «avhørte» være oppfordret til å uttale seg med nøyaktighet. Særlig i de tilfeller da det kan bli tale om formell kritikk mot vedkommende tjeneste, vil utvalget fremtidig benytte «avhørs form» i rimelig utstrekning.

KLAGESAKENE

Som foran nevnt skal utvalget undersøke alle klager fra organisasjoner og enkeltpersoner. I 1996 er det - frem til årsskiftet - mottatt 34 klagesaker, hvorav en gjelder sikkerhetstjenesten (personklarering) mens de øvrige refererer seg til overvåkingstjenesten. Av disse klager er 20 mottatt etter 1. november 1996.

En ikke ubetydelig del av klagenes går ut på anmodning om å få opplyst om det har forekommet overvåking, noe utvalget ikke har anledning til å gi opplysning om, jfr. lovens § 8 nr. 1. En rekke av klagenes synes ikke å ha noen relevans til utvalgets oppgaver.

Av de innkomne saker var 4 avgjort før årets utgang. Av de øvrige klager innkommet før 1. novem-

ber 1996, var det overveiende antall ferdigbehandlet for besvarelse ved årets utgang. I de første måneder etter at utvalget ble nedsatt, mottok sekretariatet en rekke telefonhenvendelser fra enkeltpersoner som ønsket orientering om klageadgangen og utvalgets mandat. Utvalgets sekretær mottok 34 av disse «klager» til muntlig konferanse, hvor de fikk den orientering de ønsket. Bortsett fra én fant de øvrige å ville frafalle klage. Etter deres eget ønske ble deres navn ikke registrert i utvalgets arkiv. Det fremgikk av de samtaler sekretæren hadde med disse personer, at det til dels rådet betydelige misforståelser med hensyn til utvalgets gjøremål og mandat. Dette tilsier at det er grunn til å legge betydelig vekt på informasjon til de enkeltpersoner som henvender seg til utvalget.

BEHOV FOR ENDRINGER AV REGELVERKET

Ut fra utvalgets erfaring synes det å være grunn til å overveie enkelte endringer i de regler som gjelder for virksomheten i de hemmelige tjenester. Imidlertid har man registrert at Regjeringen vil nedsette et utvalg til å vurdere den fremtidige organisering av Overvåkingstjenesten. Under disse omstendigheter finner utvalget ikke rimelig grunn til - i denne omgang - å gå nærmere inn på de sider av regelverket som muligens burde overveies endret.

Når det gjelder det regelverk som regulerer utvalgets eget arbeid - loven og Stortingets instruks - antar utvalget at man med fordel bør avvente større erfaring med dette allerede eksisterende regelverk før man tar stilling til spørsmålet om endringer.

Utvalget vil avslutningsvis ikke unnlate å peke på et forhold som i praksis har vist seg å kunne forårsake misforståelser hos allmennheten. Det gjelder tendensen til at man har lett for å forveksle «kontroll- og konstitusjonskomiteen» og «kontrollutvalget». Dette har særlig vært merkbart i den offentlige debatt omkring komiteens behandling av «Lund-rapporten» og Dok. nr. 16. Det ville utvilsomt være en fordel om man kunne finne frem til adekvate betegnelser som kan utelukke sammenblanding - og misforståelser - når det gjelder omtalen av de to organer.

Oslo, den 20. mars 1997.

Per N. Hagen

Aud-Inger Aure

Rikard Olsvik

Oddrun Pettersen

Elsa Eriksen

Svein Grønnern

Stein Ørnhøi